

Minder fra "Omkring Afstemningsdagen" d. 10. Febr. 1920 i Bylderup-Bov.

I Aarene før Genforeningen var Danskerne i Burkal Sogn blevet til et lille Mindretal. De store Gaarde var næsten alle paa tyske Hænder. Smaakaarsfolk, Haandværkere og andre Næringsdrivende var ofte afhængige af deres tyske Arbejdsgivere, og selv om de var dansksindede, turde de ikke altid vove at bekende Kulør. Tyskerne var ikke raadville, naar det gjalt om at faa deres Vilje sat igennem.

Da vi saa efter Krigen i 1918 fik Vished for, at vi ved en Afstemning vilde faa Lov til at vælge, om vi vilde tilbage til Danmark eller forblive ved Tyskland, var der mange "Blakkede", som endnu ikke turde vove at tage rent Standpunkt for Danmark, for hvis Tyskerne nu vandt Sejren, var det ikke rart at blive i Burkal Sogn som Danske.

Da saa Afstemningen var blevet fastsat til d. 10. Febr., var vi kun "en lille Flok", der samledes hos Gdr. Chr. Lorensen i Burkal (nu Sv. Christensens Gaard) for at drøfte de Spørgsmaal, der nu stod for og tilrettelægge det Arbejde, der kunde og skulde gøres for at faa et saa godt Valgresultat som muligt. Der blev i hver By valgt Tillidsmænd, der skulde sørge for at faa alle Vælgerne frem, og da vi kunde vente en Del Gæster nordfra, skulde der sørges for Indkvartering, saafremt de ikke havde Slægtninge i Byen at rejse til. Der skulde ogsaa sendes Køretøjer til Bylderup-Bov Søndag d. 9 Febr. for at hente Gæsterne. Et Udvalg paa 8 Mand blev udpeget; de skulde være paa Banegaarden d. 9 Febr. for at modtage og vejlede de fremmede, som kom nordfra og ikke havde Bekendte at tage til. Der skulde skaffes Logi til mange. Det var nu ikke saa helt let, thi de helt "Blakkede" turde ikke tage en Dansker i deres Hjem, men saa stillede Gæstgiverne Hans Sørensen og H.J. Gaarde alle deres Gæsteværelser til Raadighed. Dette Udvalg kom til at bestaa af: Rentier Andr. Sørensen og Hustru, Math. Holm og Hustru, alle B.Bov; Jørgen Nissen og hans Søster Ellen Nissen, Smedemester Jes Petersen og Hustru, alle af Bov. Lørdag d. 8 Febr. var vi samlet for at træffe Forberedelser og tilrettelægge Arbejdet for den følgende Dag, da vi ventede Gæsterne. Fra Stationsforstanderens Have til Skræddermester Nissens Hus blev der rejst en Æresport med et stort "Velkommen", men den kunde Tyskerne ikke gaa under, de klemte sig uden om Stolperne. Jørgen Nissen i Bov havde nogle Dage i Forvejen faaet rejst sin Flagstang, men den blev samme Nat nedtaget af tyske Bøller og savet i fire Stykker, som de satte op i en Pyramide paa en Mark Syd for Byen. Der kom i en Fart en ny Flagstang op, som blev beslaaet med Jernskinner 3 m. højt, og den blev staaende.

Søndag d. 9 Febr. var vi alle 8 Mand mødt ved det første Tog og modtog de første fremmede, og senere var der altid 4-6 Mand til Stede ved hvert Tog. Fra Bylderup var der ogsaa 1-2 Mand med samme Hverv. Fra de nordlige Sogne var der ingen, men der var Køretøjer næsten ved hvert Tog, og alt syntes at gaa efter Programmet. Tyskerne havde ogsaa deres Program i Orden. Der var paa den tid en adelig Præst v. Hellmoldt i Bylderup, en meget nidkær Mand i politisk Henseende. Han havde i Dagens Anledning faaet samlet en Skare unge Mænd som skulde demonstrere ved Togene, hvor de mødte op i Række og Geled, syngende deres tyske Nationalsange, og for at gøre det særlig festligt havde de hos Kødsynsmand P. Petersen i Bov faaet udleveret et gammelt Slesvig-Holstens-Flag (blaat, hvidt, rødt, Oprørsflaget fra 1848), og dette blev baaret i Spidsen for Optogene. Ind mellem Togenes Ankomst opholdt de sig paa Kroerne, og det forblev ikke uden Virkning paa de unge Helte, og da det led mod Aften, blev deres Sang til Raab og Skraal. Samme Dag havde der været tysk politisk Møde i Ravsted med selve Pastor Schmidt, Vodder, som Taler, og da han kom til Bylderup-Bov om Aftenen for at tage hjem med Toget kl. 8, blev han med stor Staahej ledsaget til Toget af forannævnte Skare. Et sørgeligt Syn: 2 Præster i Spidsen for en Flok berusede Bøller. Toget som Pastor Schmidt skulde med, havde imidlertid et længere Ophold paa Banegaarden, da Lokomotivet blev koblet fra for at rangere nogle Vogne ud paa Sporskiftet. Men selvom Banegaarden var fuldstændig mørklagt (der var ikke eet Lys tændt), havde Skaren taget Opstilling ud for Pastor Schmidts Kupévindue, hvor de sang "Deutschland, Deutschland über alles". De kunde aabenbart kun det første Vers, men Præsterne opmuntrede dem med Ordene "Immer fester" eller "Noch ein mahl! Noch ein mahl!". Endelig gled Toget vestpaa, og de gæve Helte begav sig atter hen paa Kroen.

Det næste Tog kom Kl. 11, og det var det sidste, men her var endnu en gammel Dame med, hun skulde til Søvang i Højst Sogn. Hun havde ikke været her i 40 Aar, og der var intet Køretøj til at hente hende. Det kneb nu med Logi, men H.J. Gaarde fik skaffet Plads endnu, og det var vor sidste Gæst. En uforglemmelig og begivenhedsrig Dag var dermed afsluttet. Hvorledes de tyske Bøller afsluttede Dagen, ved jeg ikke, men vor Æresport blev slem forulempet i Nattens Mørke, og deres tyske Flag fandtes om Morgenens paa en Mødding i Bov ("tysk Kultur").

Selve Afstemningsdagen oprandt med Slud og Regn, saa det var ikke let for de gamle og Kvinderne at komme frem, men vi fik saa Hjælp fra Gdr. og Hestehandler Andr. Jensen i Bov. Han mødte med en lukket Vogn og 2 raske Heste og var selv Kusk. Han kørte saa hele Dagen, indtil den sidste Dansker havde gjort sin Pligt.

Dette gav imidlertid Anledning til nogen Forargelse hos Tyskerne, thi hen paa Eftermiddagen, mens Køretøjet holdt i Kroens Gennemkørsel, og A. Jensen var gaaet ind sammen med nogle Vælgere og for ogsaa selv at afgive sin Stemme, havde nogle Bøller og større Drengene sammen med Krokaren overklistret hele Vognen med smaa tyske Flag. Det var nu mere end A. Jensen vilde taale, og med Pisker i en veløvet Haand uddelte han omgaaende Belønningen for den "Heltedaa", hvorefter Krokaren i en fart maatte vaske Vognen ren. Derudover forefaldt der ikke større Udskejelser, og da vi om Aftenen var færdig med Stemmeoptællingen, og Resultatet blev 51% danske Stemmer imod 49% tyske, steg Humøret næsten til Jubel, som vi alligevel søgte at skjule, mens Tyskerne blev tavse.

En lille Flok, men stadig nok til for Sandhed og Ret at fægte,

Staar Sønderjyden sin Vagt mod Syd, sin gamle Mor vil han aldrig fornægte.

Foranstaaende Skildring er udarbejdet af Smedemester Jes Petersen, sen. i Bov.

Afskrevet efter originaldokumentet af Anton Nissen jun. i Hørsholm. 29. Okt. 2010.

Antons farfar er omtalte skræddermester Nissen / Maria